

Sygn. akt III KK 109/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marek Pietruszyński

SSN Zbigniew Puskarski

Protokolant Marta Brylińska

po rozpoznaniu na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k. w dniu 17 czerwca 2020 r.

w sprawie M. M.

w przedmiocie wyroku łącznego

kasacji Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego

od prawomocnego wyroku łącznego Sądu Rejonowego w P. z dnia 30 maja 2019 r., sygn. akt II K (...),

**uchyla zaskarżony wyrok łączny w całości i przekazuje
sprawę do merytorycznego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w
L. .**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w P. rozpoznawał wniosek M. M. w przedmiocie objęcia wyrokiem łącznym jego skazań prawomocnymi wyrokami:

1/ Sądu Okręgowego w L. z dnia 16 grudnia 2014 r., sygn. akt IV K (...), za przestępstwo z art. 152 § 2 k.k. popełnione w dniu 25 kwietnia 2014 r. na karę roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na

okres 3 lat próby, której wykonanie zostało zarządzane postanowieniem Sądu Rejonowego w P. z dnia 25 września 2017 r., przy czym ustalono, że kara będzie wykonywana w okresie od dnia 23 maja 2018 r. do dnia 20 września 2019 r.;

2/ Sądu Rejonowego w P. z dnia 14 grudnia 2018 r., sygn. akt II K (...) za przestępstwo z art. 209 § 1a k.k., popełnione w okresie od dnia 25 października 2016 r. do dnia 5 maja 2018 r. na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności, przy czym kara ta nie została wykonana.

Sąd Rejonowy w P. wyrokiem łącznym z dnia 30 maja 2019 r., w sprawie o sygn. akt II K (...), rozstrzygnął w tym przedmiocie następująco:

- na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 85a k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył jednostkowe kary pozbawienia wolności orzeczone w sprawie o sygnaturze IV K (...) Sądu Okręgowego w L. (należy zaznaczyć, iż z powodu omyłki zarówno w części wstępnej wyroku łącznego, jak i w jego sentencji wskazano, iż jest to wyrok Sądu Rejonowego) oraz w sprawie o sygnaturze II K (...) Sądu Rejonowego w P. - i wymierzył skazanemu karę łączną w rozmiarze roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności;

- na poczet kary łącznej zaliczył skazanemu okres dotychczas odbytej kary pozbawienia wolności w sprawie IV K (...), a w pozostałym zakresie połączone wyroki pozostawił do odrębnego wykonania.

Wyrok ten nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się w dniu 7 czerwca 2019 r. (k. 47 i 59).

Dostrzegając błąd, Sąd Rejonowy w P. postanowieniem z dnia 5 sierpnia 2019 r. sprostował na podstawie art. 105 § 1 k.p.k. oczywistą omyłkę w powyższym wyroku łącznym w ten sposób, że zarówno w części opisowej wyroku jak i w jego części dyspozycyjnej wskazano prawidłowo, iż wyrok w sprawie IV K 282/14 został wydany przez Sąd Okręgowy w L., a nie przez Sąd Rejonowy.

Kasację od prawomocnego wyroku łącznego na niekorzyść skazanego wniósł na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. Prokurator Generalny, zaskarżając go w całości.

Na podstawie art. 523 § 1 k.p.k., art. 526 § 1 k.p.k. i art. 537 § 1 i 2 k.p.k. zarzucił rażące naruszenie przepisu prawa procesowego, a mianowicie art. 569 § 2

k.p.k., polegające na wydaniu przez Sąd Rejonowy w P. , w sprawie o sygn. akt II K (...), wyroku łącznego obejmującego skazania na mocy wyroków Sądu Okręgowego i Rejonowego, podczas gdy właściwym do orzekania w tej sprawie był sąd wyższego rzędu, co stanowi bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia określoną w art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k.

W konkluzji Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w L. do merytorycznego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja okazała się oczywiście zasadna, co pozwoliło rozpoznać ją w trybie art. 535 § 5 k.p.k. Rzeczywiście Sąd Rejonowy w P. wydał wyrok z rażącym naruszeniem przepisu prawa karnego procesowego o randze bezwzględnej przyczyny odwoławczej, co trafnie podniesiono w kasacji.

Nie ulega wątpliwości, że doszło do rażącego naruszenia art. 569 § 2 k.p.k., skoro Sąd Rejonowy wydał wyrok łączny obejmujący prawomocne jednostkowe skazania M.M. wyrokami Sądu Okręgowego i Sądu Rejonowego. Stosownie do treści tego przepisu, jeżeli w pierwszej instancji orzekały sądy różnego rzędu, wyrok łączny wydaje sąd wyższego rzędu. W przeciwnym wypadku, w sytuacji wydania wyroku łącznego obejmującego wyroki sądu rejonowego i sądu okręgowego przez sąd rejonowy, dochodzi do bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k. Z akt przedmiotowej sprawy wynika bowiem jednoznacznie, że w sprawie IV K (...) orzekał Sąd Okręgowy w L., a nie Sąd Rejonowy w L. (zob. odpis orzeczenia na k. 32) – która to informacja wynika zresztą także z postanowienia z dnia 5 sierpnia 2019 r. o sprostowaniu w/w wyroku łącznego (k. 58). Nie ulega wątpliwości, że w zaistniałej sytuacji zgodnie z normą wyrażoną w art. 569 § 2 k.p.k., wyrok łączny powinien być wydać sąd wyższego rzędu, a zatem Sąd Okręgowy w L.. Niczego w tym zakresie nie może zmienić postanowienie Sądu Rejonowego w P. o sprostowaniu oczywistej omyłki w wyroku łącznym.

W przypadku stwierdzenia wystąpienia bezwzględnej podstawy odwoławczej zaskarżone orzeczenie podlega uchyleniu niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz wpływu tego uchybienia na jego treść (*por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 30 sierpnia 2007 r., IV KK 263/07, LEX nr 568369; z*

dnia 4 stycznia 2007 r., III KK 453/06, LEX nr 568129; z dnia 28 marca 2008 r., II KK 15/08, LEX nr 609008).

W rezultacie stwierdzenia wskazanego w kasacji rażącego naruszenia przepisu prawa, Sąd Najwyższy uwzględniając kasację Prokuratora Generalnego, na mocy art. 537 § 2 k.p.k., uchylił zaskarżony wyrok łączny w całości i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w L., jako właściwemu rzeczowo.